

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΝΗ

Ἐπιστολή του πρὸς τὸν Κωνστ. Τσάτσου

Σεβαστὲ καὶ ἀγαπητὲ Κύριε Πρόεδρε,

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ-πολὺ διὰ τὴν φιλόφρονα ἀποστολὴν τῶν δύο τελευταίων πολυσημάντων ἔργων σας. Δὲν ἔχω τὴν ἰδικήν σας λογοτεχνικὴν ἐκφραστικὴν ἰκανότητα νὰ διατυπώσω τὰς ἰδέας καὶ τὰ συναισθήματα, τὰ ὁποῖα μὲ συνεκίνησαν ἐκ τῆς μελέτης, μάλιστα τοῦ ἔργου: «*Ἡ ζωὴ σὲ ἀπόσταση - Στοχασμοί*», ἀλλὰ καὶ τοῦ ὄχι μικροτέρας σημασίας ἔργου: «*Ἡ ἔννοια τοῦ θετικοῦ Δικαίου*». Τοῦτο μόνον λέγω. Τὰ «*ἐρρούφηξα*», κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον. Τὰ ὀλίγα ποὺ θὰ διατυπώσω, προέρχονται ἀπὸ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Χριστιανικῆς Γραμματείας. Καὶ αἱ κρίσεις του εἰς θέματα Θεολογικὰ ἢ Μεταφυσικά, γίνονται καὶ διατυπώνται, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ κρίνῃ δόκιμον συγγραφέα, ἀσχολούμενον μὲ ὕψιστα θέματα καὶ προβλήματα θεολογικὰ καὶ μεταφυσικά.

Ἴδου λοιπὸν τὸ ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἔργων σας ἀπαύγασμα τῶν ἰδικῶν μου σκέψεων. Ἐν ἀρχῇ ἐσκέφθην νὰ σᾶς συγκρίνω μὲ τὸν Ὠριγένηνα καὶ τὸν Πλωτῖνον. Ἐπειτα μὲ τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καὶ τὸν Ἀύγουστινον. Ἀσφαλῶς πολλὰ τὰ κοινὰ ὑμῶν καὶ τῶν μεγάλων αὐτῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ὑπάρχουν. Ἐν τούτοις ὑπάρχει εἰς τὰ ἔργα σας καὶ κάτι τὸ ἰδιαίτερον καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ αὐτοσυνειδησία, ἡ αὐτοκριτικὴ καὶ ἡ αὐτοεξαγόρευσις τοῦ ἔσω κόσμου τῆς Σκέψεώς σας, τῶν λογικῶν ἀναζητήσεων πρὸς διερμίνευσιν κατὰ τὸ δυνατόν τῶν τιθεμένων ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως προβλημάτων περὶ τοῦ «*Εἶναι*», τοῦ *Α* καὶ τοῦ *Ω*, τοῦ μηδενὸς καὶ τοῦ ὑπαρκτοῦ, διὰ νὰ καταλήξετε: «*Ὅτι τὸ «Εἶναι» εἶναι ἓνα ἀπόλυτο ἀγαθὸ - καὶ γι' αὐτὸ ἔνθεο. Καταφάσκω τὸ «Εἶναι».* Ἴδου ἡ διακρίσις τῆς Πίστεώς σας: «*Ἐχω δέος καὶ σεβασμὸ μπερὸς τὸ ἔνθεο τῆς ὑπαρξεως*».

Ἐὰν ἤθελον νὰ κρίνω τὸ ἔργον σας κατὰ τὰ εἰωθότα τῆς ὀρθοδόξου δογματικῆς δεοντολογίας, θὰ συνήρτων πολλὰ τὰ ἀνορθόδοξα, ἢ καὶ ἀντιφατικά. Ὅμως δὲν διστάζω νὰ εἶπω, ὅτι συμφωνῶ μὲ τὰ ἀποφθέγματα τῆς κρίσεώς σας. Εἶναι προβολαὶ παντὸς μεμορφωμένου καὶ προβληματισμοί, ἔναντι τῶν ὁποίων ὁ Νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀδυνατεῖ πολλάκις νὰ συμπορευθῇ μὲ τὴν δογματολογίαν. Δι' αὐτὸ δύναμαι ἐνταῦθα νὰ δικαιολογήσω ἑμαυτὸν καὶ ὑμᾶς, ἐπαναλαμβάνων τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: «*Δέδωκα πείραν τῆς ἑμάντου περὶ τὸν Θεὸν αἰρέσεως*» (ἐκλογῆς, προτιμήσεως) (Μεγ. Βασιλ., Ἐπιστ. 81, παρὰ Μιγνίω Ἑλλην. Πατρολ. 32, 437B). Αὕτη καὶ μόνη εἶναι ἡ εἰλικρινὴς τοποθέτησις τοῦ φιλοσοφοῦντος Νοῦ τοῦ ἀνθρώπου, πέραν πάσης ὑποκριτικῆς ἐμφανίσεως ἔναντι

τῶν οὐχὶ ὀλιγότερον ὑποκριτῶν ὑπερασπίσεως τῆς ὀρθῆς (;) παραδοσιακῆς Πίστεως, τῆς ὁποίας τὴν δύναμιν, καὶ ἀξίαν ἀπαρνοῦνται ἐν τῇ βιοπραξίᾳ των! Δύναμαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ νὰ δώσω μεθ' Ὑμῶν τὴν ἰδίαν ἀπάντησιν: «Εἶμαι θεῆσκος; Ἄδιστακτα ἀπαντῶ *Ναί*», καὶ μάλιστα παραδοσιακός, καθότι ὀρθόδοξος Θεολόγος.

Ἐπισημαστέως κ. Κώστας Τσιρόπουλος περιέγραψεν ἐν κυρίοις ἀναλυτικῶς τὰς σκέψεις καὶ τὰ νοήματα τῶν «Στιχοχασμῶν» σας μετὰ τὴν χάριν τῆς λογοτεχνικῆς του γραφίδος ποῦ τὸν χαρακτηρίζει. Προσωπικῶς, ἄς μοι ἐπιτραπῇ νὰ χαρακτηρίσω τὸ ἔργον σας καὶ τὴν προσωπικότητά σας ζέουσαν εἰς σοφίαν καὶ θέρμην συναισθημάτων καὶ μεταφυσικῶν ἰδεῶν. Συνδυάζετε δύναμιν λογικῆς καὶ φαντασίας, ἰσχυρὰν βούλησιν καὶ διαλεκτικὴν ἰκανότητα σπανίαν, πρακτικὸν πνεῦμα μετὰ ὑψηλοῦς σκέψεως. Εἶναι ἀξιοζήλευτος ὁ πλοῦτος τῶν γνώσεών σας. Κάτοχος ὅσον ὀλίγοι, ὄχι μόνον τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς λατινικῆς, σᾶς καθιστοῦν ἰκανώτατον νὰ χρησιμοποιεῖτε καὶ ἀναπτύσσετε τὰ θέματά σας ἐλευθέρως καὶ μετὰ νέους ἐντελῶς τύπους, δημιουργῶν οὕτω πως ἴδιον - ἀξιοζήλευτον ἔφος. Ὅσα λέγει ὁ περιφημὸς *Βικέντιος* ὁ ἐκ Λειριῶν περὶ τοῦ Τερτυλλιανοῦ, δύναμαι καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐπαναλάβω διὰ τὰ ἔργα σας: «*Quot praece verba, tot sententiae. Quot sensus, tot victoriae*» (ὄσαι σχεδὸν λέξεις, τόσαι γνώμαι. Ὅσαι γνώμαι, τόσαι νίκαι).

Καταλήγων, ὁμολογῶ: Ὡς σκεπτόμενος λογικῶς, συμφωνῶ πρὸς ὅλα. Ὡς ὀρθοδοξῶν Θεολόγος διαφωνῶ εἰς πολλὰ καὶ μάλιστα ἐν συγκρίσει Κομμουνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, ὅταν γράφετε: «*Credo quia absurdum*»! Ὁ Κομμουνισμὸς μνησικακεῖ, ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ὄλος Ἀγάπη, ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ δόγμα τῆς Πίστεως «οὐδὲν ἔστιν», κατὰ τὸν Παῦλον! Προσωπικῶς ἀποκρούω τυχὸν ὑπὸ ἁδαῶν ἢ ὀλιγαμορφῶτων ἀδοκίμων ἢ ἀκόμῃ καὶ «αἰρετικῶν» μερικὰς διατυπώσεις τῆς σκέψεώς σας. Τὸ τί ἔστιν «αἵρεσις» (ἀστοχία περὶ τὸ δόγμα) καὶ τί «αἵρεσις» (ἐκλογή, προτίμησις), ἀμφιβάλλω ἂν θὰ δύνανται οἱ μὴ πεπροικισμένοι περὶ τὸ «φιλοσοφεῖν» νὰ δώσωσιν ὀρθὴν τὴν ἀπάντησιν. Ὡς Θεολόγος καὶ μάλιστα κατὰ πάντα ὀρθοδοξῶν, συντάσσομαι μετὰ τοῦ μεγάλου ἀρχαίου διανοητοῦ τῆς χριστιανικῆς Πίστεως, *Κλήμεντος* τοῦ Ἀλεξανδρέως: «Ἀνάγκη... δι' αὐτῶν τῶν Γραφῶν ἐκμανθάνειν ἀποδεικτικῶς, ὅπως μὲν ἀπεσφάλησαν αἱ αἵρέσεις, ὅπως δὲ ἐν μόνῃ τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἢ τε ἀκριβεστάτῃ γνώσις καὶ ἡ τῶ ὄντι ἀρίστη αἵρεσις» (*Κλήμ. Ἀλεξ., Στρωμ., παρὰ Μιγνίφ, Ἑλλ. Πατρ. 9, 528B*). Ἄλλὰ ποῖος εἶναι ὁ ἰκανός, ὅστις θὰ δυνηθῇ νὰ διακρίνη πότε ἡ «αἵρεσις» ἀπάδει εἰς τὸ δόγμα καὶ πότε καὶ εἰς ποίας περιπτώσεις ἡ ἀκριβεστάτη γνώσις, τῆς ὁποίας οἱ βαθύνοες εἶναι ἰκανοὶ διὰ τῆς «περινοίας» νὰ ἐρμηνεύσουν καὶ ἀποδείξουν ὅτι ἡ «γνώσις» αὕτη εἶναι «ἡ τῶ ὄντι ἀρίστη αἵρεσις»

(ἐκλογή, προτίμησις); Πιστεύω μετὰ τοῦ Γρηγορίου Νύσσης ὅτι «Τὸ θεωρητικὸν τε καὶ διακριτικὸν ἰδίον ἐστὶ τοῦ θεοειδοῦς τῆς ψυχῆς, ἐπεὶ καὶ τὸ Θεῖον ἐν τούτοις καταλαμβάνεται» (Γρηγ. Νύσσης, παρὰ Μιγνίω, Ἑλλ. Πατρ. 46, 89B). Ὁμολογῶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου ἐκκλησιαστικοῦ Πατρὸς «ὅτι Χριστιανισμὸς ἐστὶ τῆς θείας φύσεως μίμησις». Ὅπως καὶ σεῖς, οὕτω καὶ οἱ ἀληθινοὶ πιστοὶ χριστιανοί, «οἱ τοῦ ἰδεῖν τὸν Θεὸν ἐπιθυμοῦντες, ἐν τῷ ἀεὶ Αὐτῷ ἀκολουθεῖν ὀρώσι τὸ ποθούμενον, καὶ ἡ τοῦ προσώπου Αὐτοῦ θεωρία ἐστὶν ἡ ἄπαντος πρὸς Αὐτὸν πορεία πρόσω διὰ τὸ κατόπιν ἔσεσθαι τῷ λόγῳ κατορθουμένη» (Μιγν. 44, 1025).

Ὁφείλομεν πάντως οἱ τῷ Λόγῳ πιστεύοντες, ὅτι «ἡ τοῦ Θεοῦ θεωρία, οὔτε κατὰ τὸ φαινόμενον, οὔτε κατὰ τὸ ἀκουόμενον ἐνεργεῖται, οὔτε τινὶ τῶν συνήθων νοημάτων καταλαμβάνεται!» Ἐξ οὗ καὶ ὁ Μέγας πράγματι τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλος, διακηρύττει: «Ὅρος γάρ ἐστιν ἄναντες ὡς ἀληθῶς καὶ δυσπρόσιτον ἡ Θεολογία, ἧς μόλις ὁ πολὺς λεὼς τὴν ὑπώρεια φθάσει» (Ἐνθ' ἀν. 44, 372Δ).

Σᾶς εὐχαριστῶ λοιπὸν καὶ σᾶς εὐγνωμονῶ, Σεβαστὲ κ. Συνάδελφε, διὰ τὴν χαρὰν ποὺ μοὶ ἐπροξενήσατε, ὥστε νὰ ἐγκύψω εἰς τὰ βαθυστόχαστα νήματα τῶν ἔργων σας. Πράγματι «ἐδώκατε» καὶ μοὶ «ἐδώκατε», «πεῖραν τῆς σεαυτοῦ» καὶ τῆς «ἐμαντοῦ», «περὶ τῆς τὸν Θεὸν αἰρέσεως». Ἐπιτρέψατέ μοι καὶ πάλιν νὰ κατακλείσω τὰς σκέψεις μου μὲ ἐν ἀπόσπασμα τῆς βαθυνοίας τοῦ Γρηγορίου Νύσσης, εἰλημμένον ἐξ ὀμιλίας του εἰς τὸν «Ἐκκλησιαστήν», ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ οἱ «Στοχασμοί» σας τοσαύτην ὁμοιότητα ἐμφανίζουσι πρὸς τὸ θεόπνευστον ἔργον τοῦ «Ἐκκλησιαστοῦ», ἧτοι Κήρυκος τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας. Ἴδου λοιπὸν τί ἀποφαίνεται ὁ Γρηγόριος Νύσσης: «Ὁ δὲ λόγῳ διαλαμβάνειν ἐπιχειρῶν τὸ ἀόριστον, οὐδέτι δίδωσι τὸ ὑπὲρ πᾶν εἶναι ἐκεῖνο, ὃ ἐντεύξεται, τὸν ἴδιον λόγον τοιοῦτόν τι καὶ τοσοῦτον εἶναι οἰόμενος, οἷον καὶ ὅσον εἰπεῖν ὁ λόγος ἐχώρησεν, οὐκ εἰδώς, ὅτι ἐν τῷ πεπεῖσθαι ὑπὲρ γνῶσιν εἶναι τὸ Θεῖον, ἐν τούτῳ ἡ θεοπροπέης περὶ τοῦ ὄντος ὄντος φυλάσσεται ἔννοια» (Ἐνθ' ἀν. 44, 729Α).

Ἄλλ' ὁμῆς «οἴδατε» ὅτι «οὐκοῦν ἐν τοῖς περὶ Θεοῦ λόγοις, ὅταν μὲν περὶ τῆς οὐσίας ἡ ζήτησις ᾖ, καὶ ῥὸς τοῦ σιγαῶν!» (Αὐτόθι). Ὅπως ὀρθῶς διατυπώνετε εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ τρίτου Κύκλου, «Τέχνη εἶναι ὁ λογικὰ πάντα ἀνερμήνευτος λόγος τοῦ ἀλόγου. Τὸ σημαῖνον εἶναι τὸ ἄλογον, τὸ σημαίνόμενον εἶναι ἰδιότυπος λόγος ποὺ ὁ θεωρητικὸς λόγος δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβῃ». Καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας προσεπάθησαν νὰ συλλάβουν τὸ «ἄλογον», τὸ ὑπέρ-λογον διὰ νὰ διατυπώσουν τὸ «τρισηπόστατον» τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐκφράσουν τὸ «ὑπέρ-λογον», ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι «Εἷς» καὶ ἅμα «Τρία» πρόσωπα; Συμφωνῶ εἰς τὸ ὅτι «τὸ ἀπειροελάχιστο εἶναι τὸ μέ-

γιστο στὸ τέλειο» (παράγρ. 2 καὶ 3 Κύκλου). Ἡ Δογματικὴ Θεολογία ἀποφαίνεται ὅτι «ὁ Θεὸς εἶναι ὁ λ ο ς ἐν παντὶ καὶ ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ ὁ λ ο ς»! Ὡραία ἔκφρασις, ὁμῶς ὑ π έ ρ-λ ο γ ο ς ἢ καὶ ἄ-λ ο γ ο ς.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐσκέφθην μελετῶν τὰ ἔργα σας νὰ σταθῶ εἰς ἐκάστην παράγραφον καὶ διὰ τῆς ἀναλύσεως νὰ συγκρίνω τὸ νόημα μετὰ τῆς Πατερικῆς σκέψεως. Ἀλλὰ θὰ περιέπιπτον εἰς τὸ μωρόσοφον παράδειγμα τοῦ Ἰουστίνου ἢ Ἀγνουστίνου ποὺ εἶδε παρὰ τὸν αἰγιαλὸν νεανίσκον, προσπαθοῦντα νὰ ἀδειάσῃ τὴν ἀπέραντιον θάλασσαν εἰς τὸ μικρὸν δοχεῖον τῆς σκέψεώς του. Δι' αὐτὸ μένω ἀπολύτως ἱκανοποιημένος, ὅταν μὲ διαβεβαιώσετε ὅτι «Θ ε ὸ ς εἶναι Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς πείθει περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν πάντων»!

Καὶ καταλήγω: Σεβαστὲ Διδάσκαλε, ἐν εὐχομαι ἐκ βάθους καρδίας, ἵνα ὁ Θεὸς ὁ πανάγαθος ἐπιμηκύνῃ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ὑμῶν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἵνα μᾶς διδάσκητε διὰ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεών σας καὶ ἵνα ποδηγετεῖτε πρὸ παντὸς τὴν Νεότητα εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ της.

Ἑμέτερος

Κων. Γ. Μπόνης

Χα ρ α κ τ η ρ ι σ μ ὸ ς τ ο ῦ σ ο φ ο ῦ ἄ ν δ ρ ὸ ς

Ὁ Κωνσταντῖνος Τσάτσος ὑπῆρξεν ἐν κυριολεξίᾳ «σοφὸς» καὶ «μέγας Διδάσκαλος»· ὁ σπανίας ἡγετικῆς πνευματικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀντανγείας καὶ διεθνοῦς κύρους. Πλήρης ἡμερῶν ἐξεδήμησεν εἰς Κύριον ὁ αἰδίδιμος Ἀκαδημαϊκὸς Διδάσκαλος· ὁ χαρισματικὸς καὶ προσοντοῦχος ἀνὴρ καὶ οὕτως ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος τῆς ἀποθέσεως τῆς σαρκός. Ἡ Ἀκαδημία ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀποτελεῖ σήμερον τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς μὲ τὸ «Φιλολογικὸν Μνημόσυνον» πρὸς ἔξαρσιν τῆς προσωπικότητός του, τὴν ὁποίαν θὰ ἐξάρουν εἰδικώτεροι ἐμοῦ συναδέλφοι. Δύναμαι ὁμῶς ἀπὸ τοῦδε νὰ εἶπω, ὅτι οὗτος ὑπῆρξε διακεκριμένος ἐπιστήμων, μέγας καὶ ἐπιβλητικὸς «ἐν λόγοις» Διδάσκαλος· συγγραφεὺς ὑποδειγματικὸς, λογοτέχνης καὶ κριτικὸς τοῦ τε πεζοῦ καὶ τοῦ ποιητικοῦ λόγου, λάτρης τῆς ποιήσεως, τὴν ὁποίαν μὲ χάριν καὶ μεταφυσικὴν βαθύνοιαν ἐκαλλιέργησεν, ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ ἀρίστη τοῦ ποιητικοῦ λόγου θεραπαινίς, ἡ ἀξιοζήλευτος καὶ εὐγενεστάτη σύζυγός του Κυρία Ἰωάννα Κ. Τσάτσου. Ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος Τσάτσος διέπρεψε καὶ ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ διεκρίθη ὡς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐν λόγοις καὶ ἔργοις, τοῦτο ἐπαφίεται, νὰ ἐξάρουν καὶ κρίνουν οἱ ἀρμοδιώτεροι ἡμῶν.

Ῥευστὸς μὲν ὁ παρὼν χρόνος, καὶ μηδεμίαν ἔχων ἔδραν ἢ παγιότητα, παροδικὰ δὲ καὶ τὰ κατ' αὐτὸν πράγματα, τῇ ἀπαύστῳ τούτου ῥοῇ παραρρέοντά τε καὶ

συγκινούμενα· ἀλλ' οἱ σοφοὶ καὶ οἱ τῷ λόγῳ μεγάλα δυνάμενοι ἔστησαν οἰονεὶ τὰ ἄστατα καὶ ἐπαγίωσαν τὰ ἀνέδραστα» (Μιχαήλ Ψελλός, παρὰ Κ. Σάθα, Μεσ. Βιβλ. 5, 117). Σοφὸς λοιπὸν καὶ ὁ μεταστὰς Ἀκαδημαϊκὸς Κωνσταντῖνος Τσάτσος καὶ ἄριστος τῆς Ἐπιστήμης θεράπων, σοφὰ τοῖς μεταγενεστέροις καταλιπὼν συγγράμματα — ἐπιστημονικά, φιλοσοφικά, νομικά, λογοτεχνικά, ἀκόμη καὶ ποιητικά —, ἔστησε καὶ αὐτὸς τὰ ἄστατα καὶ ἐπαγίωσε τὰ ἀνέδραστα καὶ ἐν μέσῳ τῆς ροῆς τῶν ἐπιγείων, ἐστερέωσε τὸν ἑαυτὸν του, ὡσεὶ Ἥλιος ἀειφεγγής, λάμπων πᾶσι τοῖς ἀσχολουμένοις περὶ τὰ ἔργα του. Ἄλλ' ἡμεῖς οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ θρηνοῦμεν ὑπὲρ πάντας τὴν ἀπώλειάν του καὶ σεβόμενοι τὰ ἔργα του, ἀπεφασίσαμεν διὰ τοῦ «Φιλολογικοῦ Μνημοσύνου» νὰ τιμήσωμεν τὴν Μνήμην του καὶ νὰ ἐξάρωμεν τὴν ἰερότητα αὐτῆς, στήνοντες Μνημεῖον ἐξαίρετον εἰς ἀπαθανatismὸν τῶν ὄσων θαυμαστῶν ὑπὲρ τῶν Γραμμάτων, ὑπὲρ τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὑπὲρ τῆς προβολῆς τοῦ Μεγαλείου τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος ἐπετέλεσε, διατηροῦντες ἕσασι τὴν Μνήμην αὐτοῦ Αἰωνίαν!